

برخی نتایج حدی برای میانگین موزون تصادفی

رسول روزگار^{1*}؛ عیسی محمودی²

دریافت: 1394/02/15

پذیرش: 1394/04/19

چکیده

میانگین موزون تصادفی جایگزینی مناسب برای میانگین نمونه‌ای در برآورد میانگین مجهول جامعه است به ویژه زمانی که متغیرهای تصادفی از ارزش (وزن) یکسانی برخوردار نیستند. این آماره اخیراً مورد توجه برخی آماردانان قرار گرفته و برخی نتایج در محاسبه توزیع آنها به دست آمده است. برقراری نتایج حدی مناسب برای دنباله‌ای از متغیرهای تصادفی یکی از ویژگی‌های مهم و کاربردی در احتمال و استنباط آماری به‌ویژه مسئله آزمون فرضیه تلقی می‌شود. در این مقاله به مروری بر برخی نتایج حدی موجود به‌ویژه قانون قوی اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی می‌پردازیم و همچنین نتایج جدید شامل قانون ضعیف اعداد بزرگ و قضیه حد مرکزی را در برخی حالات خاص برای میانگین موزون تصادفی مورد بررسی قرار می‌دهیم.

واژگان کلیدی: میانگین موزون تصادفی، قوانین اعداد بزرگ، قضیه حد مرکزی، میانگین نمونه‌ای.

---

1. استادیار گروه آمار، دانشگاه یزد (*نویسنده مسئول) rroozegar@yazd.ac.ir

2. دانشیار گروه آمار، دانشگاه یزد emahmoudi@yazd.ac.ir

مقدمه

فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ متغیرهای تصادفی مستقل با تابع توزیع مشترک $F(x)$ باشند. برای اولین بار جانسون و کوتز¹ (1990) میانگین موزون تصادفی از این متغیرهای تصادفی را به صورت

$$S_n = R_1 X_1 + R_2 X_2 + \dots + R_n X_n \quad (1)$$

معرفی کردند که وزنهای تصادفی $R_1, R_2, \dots, R_n$ با شرط $\sum_{i=1}^n R_i = 1$ به صورت $R_i = U_{(i)} - U_{(i-1)}$ برای $i = 1, 2, \dots, n$ در نظر گرفته

می شوند و $U_{(1)}, \dots, U_{(n-1)}$ آماره های ترتیبی متناظر با نمونه تصادفی $U_1, \dots, U_{n-1}$ از توزیع یکنواخت $[0, 1]$ هستند ($U_{(n)} = 1$) و $(U_{(0)} = 0)$.

اصطلاحاً به چنین متغیرهای (وزنهای) تصادفی، متغیرهای تصادفی به طور یکنواخت توزیع شده روی یک سیمپلکس واحد گفته می شود (دempster و کلبل² (1968)). سلطانی و روزگار (2012) تعریف (1) را گسترش داده و با استفاده از تکنیک تفاضلات تقسیم شده رابطه ای بین تبدیل اشتیلتیس تعمیم یافته³ میانگین موزون تصادفی و تبدیل اشتیلتیس تعمیم یافته متغیرهای تصادفی مستقل به دست آوردند. با استفاده از روابط به دست آمده در سلطانی و روزگار⁴ (2012)، کلاس وسیعی از توزیع های بتا توسط روزگار و سلطانی⁵ (2014) معرفی گردید و توزیع میانگین موزون آنها به دست آمد.

میانگین موزون تصادفی کاربردهای زیادی در بخش های مختلف دارد. از جمله در نظریه رگرسیون و شبکه های عصبی، برآوردهای هسته چگالی چند

متغیره و هسته رگرسیون های چند متغیره (نادارایا⁶ (1964)). همچنین برآوردی که برای ضرایب رگرسیون p متغیره توسط ژيرو و مینگزانگ⁷ (1994) معرفی گردید یک میانگین موزون تصادفی محسوب می شود. واتسون⁸ (1956) بردار تصادفی ضرایب همبستگی سریالی را در نظر گرفت که هر ضریب یک میانگین موزون تصادفی از ریشه های متفاوت یک ماتریس محسوب می شوند. کاربردهای بیشتر را می توان در سلطانی و روزگار (2012) و مراجع موجود در آن ملاحظه کرد.

ضرورت بررسی رفتار حدی میانگین موزون تصادفی را می توان در کارهای نیرهنین⁹ (2001) مشاهده کرد زمانی که وزن ها به عنوان عوامل تخفیف در دنباله ای از زیان های شبکه یک شرکت بیمه در نظر گرفته می شوند. اگر بخواهیم مسئله آزمون فرضیه در مورد پارامترهای مدل مربوطه برای نمونه های بزرگ تشکیل دهیم به نتایج حدی مربوطه نیاز داریم. کول¹⁰ (2002) مدل های غیرخطی سری زمانی را در نظر گرفت که قضایای حدی فرآیندهای تجربی موزون در برآورد آماری پارامترهای این مدل بسیار مورد استفاده قرار می گیرد.

در حالت کلی نویسندگان متعددی روی نتایج حدی مجموع جزئی موزون با وزن های تصادفی یا غیر تصادفی روابط و قضایای کلی را اثبات کرده اند. از جمله می توان به مطالعات روسالسکی و اسریهاری¹¹ (1998) اشاره کرد که رفتار حدی تقریباً مطمئن¹² و همگرایی در احتمال مجموع جزئی وزنی به فرم $\sum_{j=1}^n W_{nj} X_{nj}$ را مطالعه کردند بطوری که

6. Nadaraya

7. Xiru and Mingzhong

8. Watson

9. Nyrhinen

10. Koul

11. Rosalsky and Sreehari

12. Almost sure

1. Johnson and Kotz

2. Dempster and Kleyle

3. Generalized Stieltjes Transform

4. Soltani, A. R. & Roozegar, R.

5. Roozegar, R. & Soltani, A.R.

اعداد بزرگ مورد بررسی قرار گرفته و قضیه حد مرکزی برای این آماره در قالب سه مثال به دست آمده است.

قانون ضعیف اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی

در این بخش، به بررسی قانون ضعیف اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی می‌پردازیم. قبل از ارائه نتایج اصلی این بخش به بررسی چند لم می‌پردازیم.

لم 1. فرض کنید $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$ متغیرهای تصادفی مستقل و هم‌توزیع باشند که از توزیع نمایی با پارامتر 1 تبعیت می‌کنند. آنگاه بردار تصادفی $(\frac{Y_1}{\sum_{i=1}^n Y_i}, \frac{Y_2}{\sum_{i=1}^n Y_i}, \dots, \frac{Y_n}{\sum_{i=1}^n Y_i})$ با بردار $(R_1, R_2, \dots, R_n)$ مولفه‌وار هم‌توزیع و دارای توزیع دیریکله با پارامترهای $(1, 1, \dots, 1)$ است.

اثبات. با استفاده از روش تبدیلات به‌آسانی قابل اثبات است.

لم 2. فرض کنید $X_1, X_2, \dots$ دنباله‌ای از متغیرهای تصادفی مستقل و هم‌توزیع با شرط $E|X_n| < \infty$ و همچنین $E(X_n) = \mu$ برای $n = 1, 2, \dots$ باشند. همچنین فرض کنید $\{a_{nk}\}$ دنباله‌ای باشد که در شرایط زیر صدق می‌کند:

- i. برای هر k $\lim_{n \rightarrow \infty} a_{nk} = 0$.
- ii. $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n a_{nk} = 1$.
- iii. برای هر M $\sum_{k=1}^{\infty} a_{nk} \leq M$.

اگر $\max |a_{nk}| \rightarrow 0$ زمانی که $n \rightarrow \infty$ آنگاه

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_{nk} X_n \xrightarrow{P} \mu$$

اثبات. برای اثبات به پرویت⁸ (1966) مراجعه کنید.

$\{W_{nj}, 1 \leq j \leq n, n \geq 1\}$ و $\{n \geq 1\}$

به ترتیب آرایه‌های مثلثی از متغیرهای تصادفی هستند. لیو¹ (2001) میانگین موزون تصادفی را به شکل $\sum_{i=1}^N A_i Z_i$ در نظر گرفت که $(N, A_1, A_2, \dots)$ یک بردار تصادفی با مقادیر $\{0, 1, 2, \dots\} \times [0, \infty) \times [0, \infty) \times \dots$ هستند و $Z_1, Z_2, \dots$ متغیرهای تصادفی نامنفی مستقل و هم‌توزیع هستند. وی ویژگی‌های مجانبی و شبه‌پایدار² این میانگین موزون تصادفی را بررسی کرد. جاو و همکاران³ (2003) قانون ضعیف و قوی اعداد بزرگ را برای نوعی از میانگین موزون تصادفی به نام میانگین نمونه‌ای از برآورد وزنی تصادفی مورد بررسی قرار دادند. قانون قوی اعداد بزرگ و قانون لگاریتم مکرر (LIL) برای میانگین موزون تصادفی از متغیرهای تصادفی مستقل و هم‌توزیع تحت شرایط کلی روی وزن‌ها توسط پینگ یان و شیکسین⁴ (2007) بررسی گردید. اخیراً نیز یانگ و همکاران⁵ (2012) رفتار مجانبی را برای احتمال دمی مجموع وزنی تصادفی از متغیرهای تصادفی زیرنمایی⁶ تحت یک ساختار وابستگی بررسی کرده‌اند. در حالتی که وزن‌ها غیر تصادفی هستند روهاتگی⁷ (1971) روی رفتار حدی مجموع موزون تصادفی نتایج جالبی را به دست آورده است. در این مقاله برخی نتایج حدی در مورد میانگین موزون تصادفی به فرم (1) از جمله قانون ضعیف و قوی

1. Liu
2. Stable Like
3. Gao et al.
4. Pingyan and Shixin
5. Yang et al.
6. Subexponential
7. Rohatgi

بررسی میانگین نمونه‌ای از برآورد وزنی تصادفی است.

لم 4. فرض کنید $\mathcal{F}$ ، σ -میدان تولید شده توسط متغیرهای تصادفی $X_1, X_2, \dots, X_n$ باشد.

همچنین S_n و $\bar{X}_n = 1/n \sum_{i=1}^n X_i$ را به ترتیب میانگین موزون تصادفی و میانگین نمونه‌ای در نظر بگیرید. آنگاه برای هر $n \geq 2$ و $p \geq 1$ یک عدد

متناهی مثبت D وجود دارد به طوری که

$$E[(S_n - \bar{X}_n)^{2p} | \mathcal{F}] \leq D \left(\frac{V_n^2}{n} \right)^p,$$

جایی که $V_n^2 = 1/n \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^2$.

اثبات. به منظور اثبات این لم توجه کنید که

$$\begin{aligned} (S_n - \bar{X}_n)^{2p} &= \left(\sum_{i=1}^n R_i X_i - \bar{X}_n \right)^{2p} \\ &= n^{-2p} \left(\sum_{i=1}^n n R_i X_i - n \bar{X}_n \right)^{2p} \\ &= n^{-2p} \sum_{i_1=1}^n \dots \\ &\quad \sum_{i_{2p}=1}^n (n R_{i_1} X_{i_1} - \bar{X}_n) \\ &\quad \times \dots \times (n R_{i_{2p}} X_{i_{2p}} - \bar{X}_n) \\ &= n^{-2p} \sum_{i_1=1}^n \dots \\ &\quad \sum_{i_{2p}=1}^n \prod_{j=1}^{2p} (n R_{i_j} X_{i_j} - \bar{X}_n), \end{aligned}$$

براساس لم 2-1 از اینکه $E(Y_i) = 1$ برای $i = 1, 2, \dots, n$ ، بنابراین طبق قانون ضعیف اعداد بزرگ زمانی که $n \rightarrow \infty$ عبارت $\frac{\sum_{i=1}^n Y_i}{n} \rightarrow 1$ برقرار

است و بنابراین با استفاده از قضیه اسلاتسکی (فرگوسن³، 1996) زمانی که $n \rightarrow \infty$ آنگاه

$$\sum_{i=1}^n R_i X_i \xrightarrow{P} Z_i \text{ برقرار است. بنابراین } \sum_{i=1}^n R_i X_i - \bar{X}_n$$

$$\text{و } \sum_{i=1}^n Y_i X_i - n \bar{X}_n \text{ به طور } n^{-2p} \left(\sum_{i=1}^n Y_i X_i - n \bar{X}_n \right)^{2p}$$

مجانبی و یکنواخت هم توزیع هستند زیرا

$$\begin{aligned} \left(\sum_{i=1}^n R_i X_i - \bar{X}_n \right)^{2p} &= n^{-2p} \left(\sum_{i=1}^n n R_i X_i - n \bar{X}_n \right)^{2p} \\ &\stackrel{d}{=} n^{-2p} \left(\sum_{i=1}^n Y_i X_i - n \bar{X}_n \right)^{2p} \end{aligned}$$

در نتیجه

لم 3. فرض کنید R_i برای $i = 1, 2, \dots, n$ متغیرهای تصادفی تعریف شده در بخش 1 باشند. آنگاه با احتمال $1 - \max_{1 \leq i \leq n} R_i \rightarrow 0$ ، زمانی که $n \rightarrow \infty$.

اثبات. برای اثبات به دیوروی¹ (1981) مراجعه کنید. بنابراین به راحتی دیده می‌شود که با احتمال 1 برای هر $i, R_i \rightarrow 0$ زمانی که $n \rightarrow \infty$.

با استفاده از لم‌های 2-2 و 2-3 می‌توان نتیجه اصلی این بخش که قانون ضعیف اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی است را در قالب قضیه زیر بیان کرد.

قضیه 1. فرض کنید S_n میانگین موزون تصادفی تعریف شده در بخش 1 باشد. همچنین فرض کنید $E(X_n) = \mu$ و $E|X_n| < \infty$ برای $n = 1, 2, \dots$ آنگاه $S_n \xrightarrow{P} \mu$.

قضیه زیر با توجه به تعریف میانگین موزون تصادفی به راحتی دیده می‌شود:

قضیه 2. اگر متغیرهای تصادفی $X_1, X_2, \dots, X_n$ حول عدد ثابتی مانند a متقارن باشند S_n نیز حول عدد a متقارن است.

قانون قوی اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی

در این بخش، به بررسی قانون قوی اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی می‌پردازیم. مشابه بخش قبل یک لم کارگشا که در اثبات قضیه اصلی این بخش استفاده می‌شود بیان می‌گردد. مطالب این بخش مشابه با نتایج جاو و همکاران² (2003) در

قضیه 3. فرض کنید $E|X_i|^{1+\eta}$ برای $i = 1, 2, \dots, n$ و برخی مقادیر $\eta \in (0, 1)$ متناهی باشد.

آنگاه برای هر $\varepsilon > 0$ داریم

$$P\{\sup_{n \geq N} |S_n - \bar{X}_n| > \varepsilon\} \rightarrow 0$$

زمانی که $N \rightarrow \infty$.

اثبات: متغیر تصادفی $W_{n,\eta}$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$W_{n,\eta} = 1/n \sum_{i=1}^n |X_i - \mu|^{1+\eta},$$

به طوری که $\eta \in (0, 1)$ با توجه به تعریف V_n^2

و اینکه $E(X_1) = \mu < \infty$ داریم:

$$\begin{aligned} V_n^2 &= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^2 \\ &\leq \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \mu)^2 \\ &\leq \{ \max_{1 \leq j \leq n} |X_j - \mu|^{1-\eta} \} \\ &\quad \times W_{n,\eta} \\ &\leq \{ \sum_{i=1}^n |X_i - \bar{X}_n|^{1-\eta} \}^{\frac{1-\eta}{1+\eta}} \\ &\quad \times W_{n,\eta} \\ &= [nW_{n,\eta}]^{\frac{1-\eta}{1+\eta}} \times [W_{n,\eta}] \\ &= n^{\frac{1-\eta}{1+\eta}} \times [nW_{n,\eta}]^{\frac{2}{1+\eta}} \end{aligned}$$

بنابراین به وسیله عبارات بالا و لم 1-3 داریم

$$\begin{aligned} E[(S_n - \bar{X}_n)^{2p}] &\leq Dn^{-p} \left\{ [nW_{n,\eta}]^{\frac{1-\eta}{1+\eta}} \times W_{n,\eta} \right\}^p \\ &= D \times n^{\frac{2\eta p}{1+\eta}} \times W_{n,\eta}^{\frac{2p}{1+\eta}} \end{aligned}$$

حال پیشامدهای A و B را به ترتیب به صورت تعریف می‌کنیم

$$A = \{ \sup_{n \geq N} |S_n - \bar{X}_n| > \varepsilon \},$$

$$B = \{ \sup_{n \geq N} W_{n,\eta} \leq h \},$$

و

به طوری که h یک مقدار ثابت متناهی و به صورت

$$\left\{ h > E|X_1 - \mu|^{1+\eta} \right\}$$

توسط تعریف می‌شود.

$$n^{-2p} (\sum_{i=1}^n Y_i X_i - n\bar{X}_n)^{2p} = n^{-2p} \sum_{i_1=1}^n \dots (2)$$

$\sum_{i_1=1}^n \prod_{j=1}^{2p} (nY_{ij} X_{ij} - \bar{X}_n)$, سمت راست تساوی (2) برای عباراتی که امید

ریاضی غیر صفر دارند (زیرا برای برخی مقادیر

$$E(Y_{ij} X_{ij} - \bar{X}_n | \mathcal{F}) = 0$$

به صورت $(Y_{i_1} X_{i_1} - \bar{X}_n)$ برای

$$k_1 \times \dots \times (Y_{i_e} X_{i_e} - \bar{X}_n)^{k_e}$$

است. به علاوه نامساوی زیر نیز

برقرار است،

$$\begin{aligned} E[(Y_{i_1} X_{i_1} - \bar{X}_n)^{k_1} \times \dots \times (Y_{i_e} X_{i_e} - \bar{X}_n)^{k_e} | \mathcal{F}] \\ \leq E[(X_{i_1} - \bar{X}_n)^{k_1} \times \dots \times (X_{i_e} - \bar{X}_n)^{k_e} | \mathcal{F}] \end{aligned}$$

از طرفی دیگر برای هر $q \geq 1$ داریم:

$$\begin{aligned} \prod_{j=1}^e \left\{ \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^{kj} \right\} \leq \\ \left\{ \max_{1 \leq j \leq n} |X_j - \bar{X}_n| \right\}^{2(p-e)} \\ \times V_n^{2e} \\ \leq \left(\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^2 \right)^{p-e} \times V_n^{2e} \end{aligned}$$

با استفاده از نامساوی بالا و عبارت (2) برای هر

$n \geq 2$ و هر $p \geq 1$ نتیجه می‌گیریم که

$$\begin{aligned} E[(S_n - \bar{X}_n)^{2p} | \mathcal{F}] &\leq K(p) \times n^{-2p} \sum_{e=1}^p [(nV_n^{2e})] \\ &\leq K(p) \cdot n^{-2p} (\sum_{e=1}^p n^{p-e} \times n^e) \\ &= K(p) \times n^{-2p} \times pn^p \times V_n^{2p} \\ &= K(p) \times n^{-p} \times p \times V_n^{2p} \\ &= Dn^{-p} V_n^{2p} \end{aligned}$$

و بنابراین لم ثابت می‌شود.

اکنون به بیان قضیه اصلی این بخش یعنی قانون قوی

اعداد بزرگ برای میانگین موزون تصادفی

می‌پردازیم.

نامساوی بیشینه کولموگروف، فلر¹ (2008)، زمانی که $N \rightarrow \infty$ داریم:

$$P(B^c) = P\left\{ \sup_{n \geq N} W_{n,\eta} - E|X_1 - \mu|^{1+\eta} > h - E|X_1 - \mu|^{1+\eta} \right\} \\ \leq \left\{ h - E|X_1 - \mu|^{1+\eta} \right\}^{-1} \\ E|W_{n,\eta} - E|X_1 - \mu|^{1+\eta}| \rightarrow 0,$$

به طوری که $E|W_{n,\eta} - E|X_1 - \mu|^{1+\eta}| \rightarrow 0$ از همگرایی در $W_{n,\eta}$ نتیجه می شود. به علاوه بوسیله نامساوی مارکوف و رابطه (2) نتیجه می شود که

$$P(A \cap B) = \sum_{n \geq N} P\{ \sup_{n \geq N} |S_n - \bar{X}_n| > \varepsilon, W_{n,\eta} \leq h \} \\ \leq \sum_{n \geq N} E[I(W_{n,\eta} \leq h) \times Dn^{-\frac{2\eta p}{1+\eta}} \\ \times W_{n,\eta}^{-\frac{2p}{1+\eta}}] / \varepsilon^{2p} \\ \leq D_0(h, \varepsilon, p) \sum_{n \geq N} n^{-\frac{2\eta p}{1+\eta}} \\ \leq D_1(h, \varepsilon, p) N^{-\frac{2\eta p}{1+\eta}},$$

به طوری که C_0 و C_1 مقادیر ثابت متناهی هستند. p

($p > 1$)، نیز طوری انتخاب می شود که برای برخی مقادیر $h > 0$ داشته باشیم $2\eta p / 1 + \eta = 1 + h$

در نهایت با توجه به رابطه زیر، فلر (2008)،

$$P(A) \leq P(A \cap B) + P(B^c),$$

همچنین عبارت بالا برای $P(A \cap B)$ و $P(B^c)$ انتخاب مناسب p قضیه ثابت می شود.

قضیه حد مرکزی در برخی حالات خاص

در این بخش قضیه حد مرکزی در قالب 3 مثال بیان می شود. در حالت کلی هنوز قضیه حد مرکزی برای میانگین موزون تصادفی اثبات نشده است. تنها سلطانی و روزگار (2012) این قضیه را به صورت شبیه سازی برای چندین خانواده از توزیع ها بررسی

کرده اند. مثال های زیر با استفاده از قضیه (2-6) آریزمندی و پرز² (2010) تبیین و اثبات می شود.

مثال 1. فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ متغیرهای تصادفی مستقل و هم توزیع باشند که از توزیع آرک سینوس با تابع چگالی $f(x) = 1 / (\pi \sqrt{\sigma^2 - x^2})$ ، $\sigma > |x|$ تبعیت می کنند. طبق نتایج سلطانی و روزگار (2012) میانگین موزون تصادفی از توزیع شبه حلقوی توانی³ با پارامترهای $\theta = (n - 3) / 2$ و σ برخوردار است. بنابراین طبق قضیه (2-6) آریزمندی و پرز (1968) عبارت $\sqrt{n + 1} S_n / \sigma$ در توزیع به توزیع نرمال استاندارد میل می کند.

مثال 4. فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ متغیرهای تصادفی مستقل و هم توزیع باشند که از توزیع ویگنر روی $(-2, 2)$ تبعیت می کنند. طبق نتایج سلطانی و روزگار (2012) میانگین موزون تصادفی از توزیع شبه حلقوی توانی با پارامترهای $\theta = n - 1$ و $\sigma = 2$ برخوردار است. لذا طبق قضیه (2-6) آریزمندی و پرز (1968) عبارت $\sqrt{(n + 1)} S_n$ در توزیع به توزیع نرمال استاندارد میل می کند.

مثال 3. فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ متغیرهای تصادفی مستقل و هم توزیع باشند که از توزیع شبه حلقوی روی $(-1, 1)$ تبعیت می کنند. طبق نتایج سلطانی و روزگار (2012) میانگین موزون تصادفی از توزیع شبه حلقوی توانی با پارامترهای $\theta = n - 1$ و $\sigma = 1$ برخوردار است. بنابراین طبق قضیه (2-6)

2. Arizmendi and Perez
3. Power Semicircle

1. Feller

جایگزین مناسب برای میانگین نمونه‌ای در برآورد میانگین مجهول جامعه است، بنابراین در تشکیل فاصله اطمینان و آزمون فرضیه یا کاربردهای دیگر به نتایج حدی مناسب برای این متغیر تصادفی نیاز است. از طرفی دیگر پیدا کردن توزیع حدی و همگرایی‌ها موضوع مورد علاقه برخی آماردانان نیز می‌باشد.

References

- Arizmendi, O. and Pérez-Abreu, V. (2010). On the non-classical infinite divisibility of power semicircle distributions. *Communications on Stochastic Analysis*, 4(2), 161-178.
- Dempster, A.P. and Kleyle, R.M. (1968). Distributions determined by cutting a simplex with hyperplanes. *The Annals of Mathematical Statistics*, 1473-1478.
- Devroye, L. (1981). Laws of the iterated logarithm for order statistics of uniform spacings. *The Annals of Probability*, 860-867.
- Feller, W. (2008). *An introduction to probability theory and its applications* (Vol. 2). John Wiley & Sons.
- Ferguson, T.S. (1996). *A course in large sample theory* (Vol. 49). London: Chapman & Hall.
- Gao, S., Zhang, J. and Zhou, T. (2003). Law of large numbers for sample mean of random weighting estimate. *Information Sciences*, 155(1), 151-156.
- Johnson, N.L. and Kotz, S. (1990). Randomly weighted averages: Some aspects and extensions. *The American Statistician*, 44(3), 245-249.
- Koul, H.L. (2002). *Weighted empirical processes in dynamic nonlinear models* (Vol. 166). Springer Science & Business Media.
- Liu, Q. (2001). Asymptotic properties and absolute continuity of laws stable by

آریزمندی و پرز (1968) عبارت $\sqrt{2(n+1)}S_n$ به توزیع نرمال استاندارد میل می‌کند.

نتیجه گیری

در این مقاله، برای میانگین موزون تصادفی برخی نتایج حدی به‌ویژه قانون ضعیف و قوی اعداد بزرگ و همچنین قضیه حد مرکزی در برخی حالات خاص به دست آمده است. میانگین موزون تصادفی یک

random weighted mean. *Stochastic processes and their applications*, 95(1), 83-107.

Nadaraya, E.A. (1964). On estimating regression. *Theory of Probability & Its Applications*, 9(1), 141-142.

Nyrhinen, H. (2001). Finite and infinite time ruin probabilities in a stochastic economic environment. *Stochastic Processes and their Applications*, 92(2), 265-285.

Pingyan, C. and Shixin, G. (2007). Limiting behavior of weighted sums of iid random variables. *Statistics & Probability Letters*, 77(16), 1589-1599.

Pruitt, W.E. (1966). Summability of independent random variables (Summability of independent random variables, discussing convergence properties of sequence). *Journal of Mathematical and Mechanics*, 15, 769-776.

Rohatgi, V.K. (1971). Convergence of weighted sums of independent random variables. In *Mathematical Proceedings of the Cambridge Philosophical Society* (Vol. 69, No. 02, pp. 305-307). Cambridge University Press.

Rooszegar, R. and Soltani, A.R. (2014). Classes of power semicircle laws that are randomly weighted average distributions. *Journal of Statistical Computation and Simulation*, 84(12), 2636-2643.

- Rosalsky, A. and Sreehari, M. (1998). On the limiting behavior of randomly weighted partial sums. *Statistics & probability letters*, 40(4), 403-410.
- Soltani, A.R. and Roozegar, R. (2012). On distribution of randomly ordered uniform incremental weighted averages: Divided difference approach. *Statistics & Probability Letters*, 82(5), 1012-1020.
- Watson, G.S. (1956). On the joint distribution of the circular serial correlation coefficients. *Biometrika*, 161-168.
- Xiru, C. and Mingzhong, J. (1994). A randomly weighted estimate of the population mean. *Acta Mathematicae Applicatae Sinica*, 10(3), 274-287.
- Yang, Y., Leipus, R. and Šiaulyš, J. (2012). Tail probability of randomly weighted sums of subexponential random variables under a dependence structure. *Statistics & Probability Letters*, 82(9), 1727-1736.